

Sag C-394/21

Sammen drag af anmodning om præjudiciel afgørelse i medfør af artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for indlevering:

28. juni 2021

Forelæggende ret:

Curtea de Apel București

Afgørelse af:

3. juni 2021

Sagsøger:

Bursa Română de Mărfuri SA

Sagsøgt:

Autoritatea Națională de reglementare în domeniul Energiei (ANRE)

Intervenient:

Federația Europeană a Comercianților de Energie

Genstanden for tvisten i hovedsagen

Søgsmål, hvorved sagsøgeren, Bursa Română de Mărfuri (den rumænske varebørs), har anmodet Curtea de Apel București (appeldomstolen i Bukarest, Rumænien) om at pålægge Autoritatea Națională de reglementare în domeniul Energiei (den nationale energireguleringsmyndighed) (ANRE) på grundlag af forordning (EU) 2019/943 at udstede en licens til organisation og drift af centrale elektricitetsmarkeder til sagsøgeren.

Genstanden for og retsgrundlaget for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Der anmodes i medfør af artikel 267 TEUF om en fortolkning af forordning (EU) 2019/943, af direktiv (EU) 2019/944, af artikel 4, stk. 3, TEU, af artikel 101 TEUF og 102 TEUF og af artikel 106, stk. 1, TEUF

De præjudicielle spørgsmål

- 1) Er Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet, navnlig artikel 1, litra b), og artikel 3, henset til bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, fra sin ikrafttræden til hinder for, at en medlemsstat fortsat tildeler én enkelt licens til organisation og drift af centrale energimarkeder? Er den rumænske stat fra den 1. januar 2020 forpligtet til at spærre et eksisterende monopol på driften af elektricitetsmarkedet?
- 2) Omfatter det personelle anvendelsesområde for principperne om fri konkurrence i forordning (EU) 2019/943, navnlig artikel 1, litra b) og c), og artikel 3, operatøren af et elektricitetsmarked som en varebørs? Har det nogen betydning for besvarelsen, om definitionen af elektricitetsmarkedet i artikel 2, nr. 40), i forordning (EU) 2019/943 henviser til definitionen af elektricitetsmarkedet i artikel 2, nr. 9), i direktiv 2019/944?
- 3) Skal en medlemsstats tildeling af en enkelt licens til drift af elektricitetsmarkedet anses for at udgøre en konkurrencebegrænsning som omhandlet i artikel 101 TEUF og 102 TEUF, sammenholdt med artikel 4, stk. 3, TEU og artikel 106, stk. 1, TEUF?

Påberåbte EU-retlige bestemmelser og retspraksis

Artikel 4, stk. 3, TEU, artikel 101 TEUF og 102 TEUF og artikel 106, stk. 1, TEUF.

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/943 af 5. juni 2019 om det indre marked for elektricitet, artikel 1, litra b) og c), artikel 2, nr. 25), artikel 3, artikel 10, stk. 4 og 5

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/944 af 5. juni 2019 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ændring af direktiv 2012/27/EU, anden og tredje betragtning, artikel 2, nr. 9), nr. 18) og nr. 57)

Påberåbte nationale bestemmelser

Legea energiei electrice și a gazelor nr. 123/2012 (lov om elektricitet og gas nr. 123/2012), artikel 10, stk. 2, litra f), hvorefter den kompetente myndighed tildeler en enkelt licens til operatøren af elektricitetsmarkedet og én til operatøren af markedet for balancerings tjenester

Ordinul ANRE nr. 12/2015 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea licențelor și autorizațiilor în sectorul energiei electrice (dekret ANRE nr. 12/2015

om godkendelse af bekendtgørelsen om udstedelse af licenser og tilladelser på elektricitetsområdet)

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og tvisten i hovedsagen

- 1 I medfør af Legea privind bursele de mărfuri nr. 357/2005 (lov om varebørser nr. 357/2005) har sagsøgeren siden 1992 haft status som selvstændig institution med almindelig kompetence inden for drift af markeder af offentlig interesse.
- 2 Den 20. august 2020 indgav sagsøgeren på grundlag af forordning 2019/943 en ansøgning til ANRE om udstedelse af en licens til organisation og drift af centrale elektricitetsmarkeder og fremlagde al den dokumentation, der kræves i henhold til dekret ANRE nr. 12/2015.
- 3 ANRE gav afslag på ansøgningen om udstedelse af en licens, hvorefter sagsøgeren har anlagt sag ved Curtea de Apel București med påstand om, at sagsøgte tilpligtes at udstede den omhandlede licens.
- 4 Sagsøgeren har i forbindelse med søgsmålet gjort gældende, at forordning 2019/943, sammenholdt med direktiv 2019/944, forpligter de nationale regulerende myndigheder til effektivt at sikre konkurrencen mellem elektricitetsmarkedsoperatørerne
- 5 Ifølge sagsøgeren udelukker de principper om fri konkurrence, der er fastsat i forordningen, således ikke elektricitetsmarkedsoperatøren som defineret i forordningens artikel 2, nr. 7).
- 6 ANRE har heroverfor under påberåbelse af artikel 10, stk. 2, litra f), i lov nr. 123/2012 gjort gældende, at selskabet Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale »OPCOM« S. A. allerede var indehaver af en licens til drift af de centrale elektricitetsmarkeder, der var blevet udstedt i 2001 for en periode på 25 år, således at denne operatør havde et monopol på området.
- 7 Sagsøgte har desuden gjort gældende, at forordning nr. 2019/943 fastsætter de generelle principper, som gælder for deltagerne i elektricitetsmarkedet, idet dette begreb ifølge definitionen i forordningens artikel 2, nr. 25), ikke omfatter elektricitetsmarkedsoperatøren.

Parternes væsentligste argumenter

- 8 Sagsøgeren er af den opfattelse, at de nationale reguleringsmyndigheders forpligtelse til at sikre konkurrence mellem elektricitetsmarkedsoperatørerne udgør grundlaget for forordning 2019/943 og følger af denne forordnings artikel 1, litra b). Denne artikel, sammenholdt med forordningens artikel 3 og artikel 10, stk. 4 og 5, pålægger ANRE at undgå ethvert konkurrencebegrænsende monopol.

- 9 På grundlag af forordningens artikel 1, litra b) og c), og artikel 3 har sagsøgeren desuden gjort gældende, at de principper om fri konkurrence, der er fastsat i forordningen, på ingen måde udelukker elektricitetsmarkedsoperatøren som defineret i forordningens artikel 2, nr. 7).
- 10 Eftersom markedsoperatøren er den enhed, der gennemfører aggregeringen, omfatter definitionen af »markedsdeltager« i forordningens artikel 2, nr. 25), elektricitetsmarkedsoperatøren.
- 11 ANRE har anført, at det er uforholdsmæssigt at forelægge Domstolen et spørgsmål.
- 12 ANRE har gjort gældende, at eftersom det rumænske marked ikke er stort, fører oprettelsen af to særskilte markeder kun til en opdeling af buddene fra de samme tilbudsgivere på disse to markeder, hvilket klart ville medføre en tilsidesættelse af konkurrencen.
- 13 Sagsøgte har anført, at sagsøgeren ligeledes har anlagt et lignende søgsmål i 2014, som blev forkastet, og hvorunder sagsøgeren ligeledes havde rejst en indsigelse om, at artikel 10, stk. 2, litra f), i lov nr. 123/2012 var forfatningsstridig, hvilket søgsmål Curtea Constituțională (forfatningsdomstol) ikke gav sagsøgeren medhold i.
- 14 Hvad angår de præjudicielle spørgsmål er ANRE af den opfattelse, at de ikke er nødvendige for at afgøre tvisten, og at forordningen er klar, således at den kan anvendes af retten.
- 15 ANRE er endvidere af den opfattelse, at det monopol, der er indrømmet i henhold til den nationale lovgivning, ikke er i strid med forordningen, eftersom denne ikke indeholder nogen bestemmelse, der pålægger medlemsstaterne en forpligtelse til at udpege flere økonomiske operatører, der har til opgave at organisere og drive de centrale elektricitetsmarkeder med henblik på engrosforhandling af elektricitet, men snarere fastsætter de almindelige principper, der henvender sig til deltagerne i elektricitetsmarkedet, som ifølge definitionen i forordningens artikel 2, nr. 25), ikke omfatter systemoperatører eller elektricitetsmarkedsoperatører.
- 16 Forordningens artikel 1, litra b), som sagsøgeren har påberåbt sig, er ifølge sagsøgte gjort mere tydelig i 13. betragtning til direktiv 2019/944, således at der ved »udbydere af ressourcer« forstås leverandører af elektricitet fra forskellige energikilder (f.eks. vindkraft, solenergi, geotermisk energi, vandkraft, bølge- og tidevandsenergi osv.) og ikke tjenesteudbydere (som det er tilfældet ved tjenesteydelsen i form af organisation af markedet), og således at der ved »lette [...] aggregering af distribueret efterspørgsel og udbud« forstås lette grænseoverskridende adgang for aggregatorer som særskilte enheder, der særligt er beskæftiget med aggregering.
- 17 Sagsøgeren er endvidere af den opfattelse, at sidestillingen af navnlig Bursa Română de Mărfuri eller en elektricitetsmarkedsoperatør generelt med en aggregator i henhold til den definition, der er givet i direktivet, synes at være

tvungen og uden grundlag inden for de nuværende retlige rammer. Aggregatorer må hverken repræsentere en mekanisme for et konkurrencebaseret marked eller for drift af elektricitetsmarkederne.

- 18 Sagsøgte har med henvisning til artikel 3, som påberåbt af sagsøgeren, anført, at denne bestemmelse henviser til reglen om konkurrencedygtig prisdannelse på grundlag af efterspørgsel og udbud, uanset hvor mange virksomheder der skal anvende den. Anvendelsen af begrebet markedsoperatør i flertal skyldes, at den pågældende tekst henviser til medlemsstaternes juridiske organer, hvilket ikke betyder, at der i hver enkelt medlemsstat skal være flere markedsoperatører.
- 19 Sagsøgte har også anført, at siden ikrafttrædelsen af lov nr. 123/2012 er OPCOM på grundlag af forordning nr. 2015/1222 blevet udpeget som NEMO (operatør af det udpegede elektricitetsmarked) på day ahead markedet og på intra day-markedet for elektricitet i det rumænske udbudsområde.
- 20 Som en undtagelse fra den i artikel 4 i forordning (EU) 2015/1222 fastsatte konkurrencemodell giver samme forordnings artikel 5 mulighed for at anvende en monopolmodel ved at udpege en enkelt NEMO, idet denne beslutning overlades til den pågældende medlemsstat skøn med pligt til at underrette Kommissionen herom.

Kort fremstilling af begrundelsen for den præjudicielle forelæggelse

- 21 Den forelæggende ret, Curtea de Apel București, er af den opfattelse, at det for at træffe afgørelse i den tvist, der er indbragt for den, er nødvendigt med en præjudiciel afgørelse fra Domstolen, som skal afgøre, om forordning nr. 2019/943 finder anvendelse på operatøren af et energimarked, hvis denne forordning, eventuelt fortolket i sammenhæng med direktiv 2019/944, fra datoen for dens ikrafttræden, forbyder, at en medlemsstat udsteder en enkelt licens til drift af hele elektricitetsmarkedet i denne medlemsstat, eller om udstedelsen af en licens derimod er i strid med artikel 101 TEUF og 102 TEUF, sammenholdt med artikel 4, stk. 3, TEUF og artikel 106, stk. 1, TEUF.
- 22 Hvad angår nødvendigheden af at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål har den forelæggende ret anført dels, at de EU-retlige bestemmelser, som de præjudicielle spørgsmål henviser til, endnu ikke er blevet fortolket, dels at en korrekt anvendelse af EU-retten i den foreliggende sag ikke fremgår med en sådan klarhed, at den ikke giver anledning til nogen rimelig tvivl. Hertil kommer, at Domstolens praksis, som sagsøgte har påberåbt sig, er ældre end forordningen.